

S. Sayısı : 20

Muhacirlere ve muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanunun I nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/301)

T. C,
Başvekâlet
Kararlar Müdürlüğü
Sayı : 6/3203

31-XI-1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Muhacirlere ve muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair Ziraat vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 26-XI-935 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe lâiyhası

Ülkemizde 934 yllı buğday rekoltesi kuraklık yüzünden zaif olmuştur. Bir çok ülkelerin 935 ekimi için tohumluga, bazı alanların da yemekliğe muhtac bir durumda oldukları yapılan dileklerden ve yaptığımız incelemelerden anlaşılmaktadır. Diğer taraftan bu sene yurdumuza hicret eden ve edecek olan göçmenlerin de âcil yemeklik ve tohumluk ihtiyaçlarının derhal karşılanması lüzumu ehemmiyetle varid bulanmaftadır. Halbuki bu imkânları verecek olan « Muhacirlere ve muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki 29-XII-934 ve 266 i sayılı kanunun 1 nci maddesile bu maksad için Hükümetçe kabul edilmiş olan bir milyon liralık müsaade sınırına üç senedir Ziraat bankasının 2056 numaralı kanunla mubayaa etmiş olduğu Devlet buğdaylarından yapılan ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtışı ve bu borçların karşılaştan tecil zaruretleri dolayisile hemen erişilmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh bu senenin gerek ürünü iyi olmayışı ve gerekse göçmenlerin gelişi dolayisile yüz gösteren tohumluk ve yemeklik buğday ihtiyaçlarını şimdiden karşılayabilmek için bu bir milyon liralık müsaade sınırını iki milyon liraya erişirmek üzere vekâletimizce hazırlanmış olan kanun lâiyhası saygılarımızla sunulmuştur.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 8

Esas No. 1/301

18 - XI - 1935

Yüksek Reisliğe

Muhacirlere ve muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk ve yemlik dağıtılması hakkındaki kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair olub Başvekâletin 31 - X - 1935 tarih ve 6/3203 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulub encümenimize verilen lâyiha, Ziraat vekili bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Devletçe, buğdayın değerini koruyarak müstahsile emeğini kıymetlendirmek yolunda 1933 yılından beri alınan tedbirler, 1935 yılının kurak vaziyeti üzerine verimini bir kat daha artırmıştır. Ziraat bankası kanalı ile bu günkü değerinden yüksek rayiçle alınan müstahsil buğdayların zararlı satılması derpiş edilmiş ve bunu karşılayacak bir vergi de konulmuştu. Ancak kurak başladığı aylarda banka elindeki stok zararlı olmaktan çıkmış ve bilâkis piyasada nâzım rölünü gören bir kuvvet halini almıştır. Devlet şimdi bu stokla bir taraftan büyük istihlâk şehirlerindeki buğday fiyatlarını normal hadlerinde tutmak, diğer taraftan da kuraklığa uğrayan halka ve yurdda yeni yerleşecek göçmenlere ucuz fiyatlarla kredi ile buğday dağıtmak tedbirlerini almağa muvaffak olmuştur.

Şimdiye kadar hususî kanununa istinaden bir milyon liralık bir miktar dağıtılmıştır. Ancak bir çok yerlerde kuraklık tesirinin daha geniş olduğu anlaşıldığı gibi yurda son aylarda daha çok göçmen gelmiş olduğundan kredinin iki milyon liraya çıkarılması zarureti hâsıl olmuştur. Encümenimize verilen şu cetvel de ihtiyacın miktarile muhtaç mütakaları göstermektedir.

	Kilo	T. L.
1 — Konya ve havalisine dağıtılan	2 449 540	89 273 60
2 — Ankara » » »	122 922	4 109 77
3 — Kars » » »	1 301 835	98 779 17
4 — Trakya havalisine dağıtılan (1934)	3 736 141	150 769 32
5 — Trakya göçmenlerine dağıtılan	13 426 000	805 560 00
6 — Anadolu muhtaç çiftçilerine (hasıl olan lüzum üzerine 1 600 000 kilo ilâvesi)	17 010 000	1 007 398 00
	38 046 438	2 155 889 86

Gelecek yılların istihsalini arttıracak olan bu tedbirin daha geniş olması temenni olunmuşsa da ancak bir milyon lira kadar karşılık bulunabildiği görülmüş ve lâyiha bu miktar üzerinden aynen kabul edilmiştir.

Yüksek reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâtib	Aza	Aza	Aza
Bayazıt	Isparta	Çankırı	Yozgad	A. Karahisar	Kars
<i>İhsan Tav</i>	<i>Kamâl Ünal</i>	<i>M. Önsay</i>	<i>E. Draman</i>	<i>İzzet Akosman</i>	<i>Y. Kuntay</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Bursa	Gümüşane	İstanbul	Diyarbakir	Kocaeli	
<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>Ş. Öndersev</i>	<i>Y. Yazıcı</i>	<i>Huriye Önis</i>	<i>Ali Dikmen</i>	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Karar No. 21
Esas No. 1/301

3 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

Muhacirlere ve mühtac çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair olup Başvekâletin 31 - X - 1935 tarih ve 6/3203 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maliye encümeninin mazbatasile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Ziraat vekili Muhlis Erkmen, Sıhhat ve içtimâî muavenet vekili Refik Saydam ve Maliye müsteşarı Faik Baysal bulunduğu halde okundu ve konuşuldu.

Esbabı mucibe lâyihasından ve Encümenimize verilen izahattan ana vatana yerleştirilmekte olan göçmenlerin bir an evvel müstahsil haline girmesinin temin ve bu seneki kuraklık yüzünden bazı yerlerde çiftçinin tohumluk ve yemeklik ihtiyacının tatmini için 2056 numaralı kanunla satın alınmakta olan buğdaylardan bu ihtiyac erbabına tavizen buğday verilmesine dair olan 2661 numaralı kanunla tahdid edilen bir milyon liranın iki milyona çıkarılması zarurî görülerek lâyihamın ihzar edildiği anlaşılmış ve hatta ihtiyacın bundan artık olduğuna kanaat edilmiş olmakla Encümenimize şifahen yapılan teklif veçhile bu miktar 250 000 lira fazlasile 2 250 000 liraya çıkarılarak lâyiha ona göre değiştirilmiştir. Bu seneki

buğday istihsalâtının kuraklık neticesi olarak geçen senelere nisbetle noksan oluşunun ekmek fiati üzerinde yaptığı tesir de bu vesile ile Encümenimizde bahse mevzu olmuş ve bu hususta Ziraat ve Dahiliye bakanlarından alınan izahattan, buğday müstahsilleri lehine bir tedbir olmak üzere 2056 ve 2466 ve 2643 numaralı kanunlarla Hükûmete verilen salâhiyetin ve bununla temin edilen stokun kuraklıktan mütevellid vaziyet karşısında ekmek fiatinin tanzimine de medar olacak şekilde kullanılmakta ve ekmek pahalılığına karşı Hükûmetçe icab eden tedbirlere de tevessül edilmekte olduğu anlaşılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	Sırrı Day
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Gazi Anteb
F. Öymen	M. Cantekin	A. H. Ayerdem
İzmir	İzmir	Mardin
H. Çakır	K. İnang	R. Erten
Ordu	Siird	Yozgad
H. Yalman	M. Mayakon	S. İcöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Muhacirlere ve muhtac çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanunun birinci maddesini değiştiren kanun lâiyhası

MADDE 1 — 2661 numaralı kanunun birinci maddesindeki bir milyon lira iki milyon liraya iblâğ olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren başlar.

MADDE 3 — Bu kanunu Dahiliye, Maliye ve Ziraat vekilleri yürütür.

26 - X - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Muhacirlere ve muhtac çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki kanunun birinci maddesinde yazılı bir milyon liranın artırılmasına dair kanun lâiyhası

MADDE 1 — Muhacirlere ve muhtac çiftçilere ödünç tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki 2661 sayılı kanunun birinci maddesindeki bir milyon lira, iki milyon iki yüz elli bin liraya çıkarılmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Ziraat vekilleri memurdur.